

**Brüssel, 30. november 2023
(OR. en)**

16100/23

**FISC 275
ECOFIN 1294**

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Eelmise dok nr:	15502/23
Teema:	Kavand: maksuküsimusi käsitlev majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu aruanne Euroopa Ülemkogule – Heakskiitmine

1. Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogul (ECOFIN) paluti esitada Euroopa Ülemkogule aruanne mitmesuguste maksuküsimuste kohta, eelkõige ülemkogu 2012. aasta märtsi ja juuni, 2013. aasta mai, 2014. aasta detsembri ja 2017. aasta oktoobri järel dustes nimetatud küsimustes.
2. Maksuküsimuste töörühm (kõrgetasemeline koosseis) koostas ja kinnitas 23. novembril 2023 maksuküsimusi käsitleva, Euroopa Ülemkogule esitatava ECOFINi aruande, et esitada see nõukogule 8. detsembril 2023. Samuti lepidi kokku, et pärast nõukogu istungit ja enne aruande lõpliku versiooni väljasaatmist teeb nõukogu peasekretariaat sellesse veel tavapärased faktilised ajakohastused (nurksulgudes tekst).
3. Seetõttu palutakse alaliste esindajate komiteel soovitada, et nõukogu (ECOFIN) kiidaks lisas esitatud aruande oma istungil päevakorra A-punktina heaks, eesmärgiga esitada see Euroopa Ülemkogule (14.–15. detsembri 2023. aasta kohtumine).

KAVAND: MAKSUKÜSIMUSI KÄSITLEV MAJANDUS- JA RAHANDUSKÜSIMUSTE NÕUKOGU ARUANNE EUROOPA ÜLEMKOGULE

A. SISSEJUHATUS

1. Käesolevas nõukogu aruandes antakse ülevaade Hispaania eesistumise ajal nõukogus maksustamise valdkonnas tehtud edusammudest ning tutvustatakse selles valdkonnas menetletavate kõige tähtsamate ettepanekute praegust seisut. See on koostatud maksuküsimuste töörühmas (kõrgetasemeline koosseis) peetud arutelude põhjal, mis kooskõlas töörühma volitustega hõlmasid strateegilise tähtsusega horisontaalseid maksupoliitika küsimusi.
2. Käesolev aruanne kajastab nõukogus toimunud asjakohase töö seisut ning hõlmab küsimusi, mida on nimetatud mitmetes Euroopa Ülemkogu järeldustes alates 2012. aastast,¹ Euroopa Ülemkogu liikmete 25. märtsi 2021. aasta avalduses,² nõukogu 2012.³ ja 2016. aasta⁴ järeldustes käibemaksu valdkonna kohta, nõukogu 2017. aasta järeldustes, mis käsitlevad digitaalmajanduse kasumi maksustamisega seotud väljakutsetele reageerimist,⁵ nõukogu 2020. aasta järeldustes ELis toimuva maksustamisalase halduskoostöö tulevase arengu kohta⁶ ning samuti nõukogu 27. novembri 2020. aasta järeldustes majanduse taastamise ajal toimuva õiglase ja tõhusa maksustamise kohta, digiüleminekuga seotud maksustamisprobleemide kohta ja hea maksuhaldustava kohta ELis ja mujal⁷.
3. Eesistujariik Hispaania esitas maksupoliitika prioriteetidenä edusammude tegemist uues rahvusvahelises maksustamisraamistikus ja agressiivse maksuplaneerimise vastases võitluses pettusevastaste ja maksustamise vältimise vastaste meetmete tugevdamise kaudu ning eelkõige tehes järgmist:
 - võidelda majandusliku sisuta või minimaalse majandusliku sisuga ettevõtjate vastu, kes on asutatud liikmesriigis peamise eesmärgiga saada maksusoodustust, kahandades teiste liikmesriikide maksubaasi;

¹ Dokumendid EUCO 4/3/12 REV 3 (punktid 9 ja 21), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (punkt 11), EUCO 10/20 (punktid A29 ja 147) ja EUCO 13/20.

² Dok ST 18/21.

³ Dok ST 9586/12.

⁴ Dok ST 9494/16.

⁵ Dok ST 15175/17.

⁶ Dok ST 8482/20.

⁷ Dok ST 13350/20.

- kasutada ära digipööret, et vältida käibemaksupettusi ja toetada ELi ettevõtjaid;
- töötada välja tõhusam menetlus kinnipeetava maksu haldamiseks; ning
- tugevdada liikmesriikide maksuhaldurite vahelist koostöö ja edendada head maksuhaldustava.

4. Eesistujariik Hispaania näitas, et on maksustamise valdkonna seadnud olulisele kohale, korraldades maksuküsimuste töörühma 24 terve päeva pikkust koosolekut ja neli poolepäevast koosolekut, käitumisjuhendi töörühma kaks terve päeva pikkust koosolekut ja ühe poolepäevase koosoleku ning kaks maksunõunike/atašeede poolepäevast koosolekut. Jätkati tööd kõigi menetluses olevate ettepanekutega, sealhulgas maksualast halduskoostööd käsitleva direktiivi muutmisega, paketti „Käibemaks digiajastul“ kuuluvate ettepanekutega, ettepanekuga ülemääraselt kinnipeetava maksu vähendamise kiiremate ja turvalisemate menetluste kohta (FASTER), ettepanekuga ariühingute maksustamise eesmärgil väärkasutamise vältimise kohta (UNSHELL), nõukogu direktiivi ettepanekuga, millega kehtestatakse eraldiseisvate mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate peakontori maksustamise süsteem (HOT), nõukogu direktiivi ettepanekuga siirdehindade kohta ja nõukogu direktiivi ettepanekuga „Äritegevus Euroopas: tulumaksuga maksustamise raamistik“ (BEFIT), maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetelu ajakohastamisega ning energia maksustamise direktiivi läbivaatamisega.

5. Konkreetsemalt tegi nõukogu järgmist:

- a) tegi kokkuvõtte läbirääkimistel tehtud edusammudest, mida peetakse OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasavas raamistikus kahesambalise lahenduse üle majanduse digitaliseerimisest tulenevate maksustamisprobleemide lahendamiseks, ning kiitis heaks selleteemalise avalduse;
- b) võttis ELi ja selle liikmesriikide nimel vastu ÜROs võetava seisukoha maksukoostöö kohta seoses 8. augustil 2023 avaldatud ÜRO peasekretäri aruande järelustega;
- c) võttis vastu nõukogu direktiivi, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL (DAC8);
- d) tegi märkimisväärseid edusamme kokkuleppe saavutamiseks nõukogu direktiivi suhtes ülemääraselt kinnipeetava maksu vähendamise kiiremate ja turvalisemate menetluste kohta;

- e) võttis teadmiseks eesistujariigi eduaruande paketi „Käibemaks digiajastul“ kohta;
 - f) edendas läbirääkimisi nõukogu direktiivi ettepaneku üle, millega kehtestatakse õigusnormid variühingute maksustamise eesmärgil väärkasutamise vältimiseks, analüüsides mitmeid uusi lähenemisviise, et koondada lahknevaid seisukohti ettepaneku oluliste osade kohta;
 - g) tegi edusamme järgmise ettepaneku osas: nõukogu direktiiv, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise liidu raamistik (uuesti sõnastatud); ning
 - h) alustas järgmiste ettepanekute läbivaatamist: nõukogu direktiiv, millega luuakse mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate peakontori maksustamise süsteem (HOT), nõukogu direktiiv siirdehindade kohta ja nõukogu direktiiv „Äritegevus Euroopas: tulumaksuga maksustamise raamistik“.
6. Käitumisjuhendi töörühm (äriühingute maksustamine) jätkas samuti tööd erinevate oma praeguste volituste alla kuuluvate küsimustega, sealhulgas maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loeteluga, nagu on märgitud töörühma iga kuue kuu tagant esitatavas aruandes⁸. Nõukogu ajakohastas ELi loetelu viimati 17. oktoobril 2023⁹.
7. Üksikasjalikum teave konkreetsete ettepanekute kohta on esitatud allpool.

⁸ Dok ST 15757/23 ADD 1–12.

⁹ ELT C, 23.10.2023, C/2023/437.

B. ELi MAKSUALASED ÕIGUSAKTID

1) Otsene maksustamine

a) FASTER

8. Komisjon esitas 19. juunil 2023 nõukogu direktiivi ettepaneku ülemääraselt kinnipeetava maksu vähendamise kiiremate ja turvalisemate menetluste kohta (FASTER)¹⁰. Kõnealuse ettepaneku eesmärk on kehtestada kogu ELis tõhusamad (ja ühtlustatud) menetlused seoses kinnipeetava maksu vähendamise piiriüleste juhtumitega, mida liikmesriigid koguvad avalikult kaubeldavate väärtpaberite hoidmisest saadavalt tulult (aktsiate dividendid ja võlakirjade intressid). Suurte finantsvahendajate kohustusliku registripidamise ja standardsete aruandluskohustustega, samuti ühtlustatud maksu vähendamise menetluste ja asjaomaste maksumaksjate (investorite) digitaalse ELi maksuresidentsuse tõendiga soovitakse saavutada kaks eesmärki: kapitaliturgude liidu hea toimimise toetamine, hõlbustades piiriüleseid investeringuid ja tagades õiglase maksustamise, vältides maksupettusi ja kuritarvitusi selles valdkonnas.
9. Eesistujariik Hispaania pidas seda seadusandlikku ettepanekut väga prioriteetseks ja tegi tõhusaid tehnilisi edusamme maksuküsimuste töörühma tasandil (toimus kuus maksuküsimuste töörühma koosolekut ja arutati nelja kompromissteksti).
10. Kõnealuse seadusandliku ettepaneku tehniline analüüs ja arutelud liikmesriikidega näitasid, et komisjoni esitatud esialgset teksti tuli kohandada, enne kui selle sai esitada nõukogule heakskiitmiseks. Seetõttu tegi eesistujariik Hispaania teksti mitu muudatust, eelkõige:
- kohandas digitaalse maksuresidentsuse tõendi väljastamisele kohaldatavaid norme;
 - lisas sätteid, mis võimaldaksid sertifitseeritud finantsvahendajatel asuda sertifitseerimata vahendajate kohale, et hõlbustada maksu vähendamise kohaldamist ja täiendada maksuhalduritele esitatavat teavet;
 - suurendas sertifitseeritud finantsvahendajate esitatava teabe ulatust ja täpsustas mitmeid muid seonduvaid sätteid;
 - selgitas tingimusi, mille alusel liikmesriigid võivad tagasi lükata kiire maksutagastuse taotlused, et vähendada petturlike nõuete esitamise võimalusi;

¹⁰ Dok ST 10820/23 ADD 1–5.

- lisas erisätteid, mis reguleerivad kaudsete investeeringutega seotud juhtumeid; ning
 - täpsustas täiendavalt sätteid, mis käsitlevad viivist, vastutust, isikuandmete kaitset ja tulevase direktiivi hindamist.
11. Üks nende läbirääkimiste peamisi küsimusi oli mitme liikmesriigi taotlus jätta alles võimalus säilitada oma praegused tulu tekkimise kohas kinnipeetava maksu vähendamise süsteemid. Selles küsimuses edasiste edusammude tegemiseks tegi eesistujariik ettepaneku näha selline võimalus ette teatavatel tingimustel. Üks delegatsioon tõstatas täiendava küsimuse, et finantsvahendaja registri loomine ja aruandluskohustused peaksid olema liikmesriikidele vabatahtlikud.
12. Maksuküsimuste töörühma (kõrgetasemeline koosseis) 23. novembri koosolekul toimus selle dokumendi üle üldine poliitiline arutelu. Selgus, et on tehtud märkimisväärseid edusamme ja eelkõige toetati laialdaselt elektroonilise maksuresidentsuse tõendit käsitlevat sätet. Siiski on vaja teha täiendavat tehnilist tööd, enne kui eelnõu saab esitada nõukogule üldise lähenemisviisi heakskiitmiseks.
- b) Variühingute väärkasutamine*
13. Komisjon esitas 22. detsembril 2021 ettepaneku nõukogu direktiivi kohta, millega kehtestatakse õigusnormid variühingute maksustamise eesmärgil väärkasutamise vältimiseks ja muudetakse direktiivi 2011/16/EL („*unshell*-ettepanek“) ¹¹.
14. Ettepaneku eesmärk on ära hoida minimaalse majandusliku sisuta ettevõtjate tegevuse kaudu toimuvat maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidmist ja parandada siseturu nõuetekohast toimimist. Samuti on ettepaneku eesmärk võidelda variühingute sobimatutel maksueesmärkidel kasutamise vastu ning tagada, et ELi variühingutel, millel puudub majandustegevus või mille majandustegevus on minimaalne, ei oleks võimalik saada maksusoodustusi.
15. Ettepanek esitati delegatsioonidele 6. jaanuaril 2022 toimunud kõrgetasemelise töörühma koosolekul, kus eesistujariik Prantsusmaa teatas oma kavatsusest alustada nõukogus selle dokumendi üle arutelusid. Ettepaneku artiklite kaupa analüüsimise esimene voor viidi lõpule Prantsusmaa eesistumise ajal 23. mail.

¹¹ Dok ST 15296/21.

16. Tšehhi eesistumise ajal tehti edusamme maksualaste tagajärgedega seotud edasiste sammude kavandamisel ning esitati kompromisstekstid ettepanekute teatavate osade kohta, nagu minimaalse majandusliku sisuta üksuste kindlakstegemine ja teabevahetus. Põhimõtteliselt toetas suurem osa delegatsioone ettepaneku eesmärke, kuid nad olid arvamusel, et enne kui on võimalik saavutada kokkulepe, tuleks teha veel olulist tehnilist tööd.
17. Rootsi eesistumise ajal tehti edusamme mitmes vastuolulises küsimuses, nagu kohaldamisala, minimaalse sisu kriteeriumid, maksutagajärjed ja maksuresidentsuse tõend. Kõrgetasemeline töörühm andis suuniseid edasiseks tööks nende ja ka muude lahendamata küsimuste osas. Delegatsioonid rõhutasid kõnealuse keerulise direktiivi eri osade vahelisi seoseid, mis tähendab, et direktiivi ühe osa puhul valitud suund võib mõjutada lahendust teistes osades.
18. Eesistujariik Hispaania jätkas tööd selle dokumendiga, mida arutati maksuküsimuste töörühmas 4. juulil ja 5. septembril ning kõrgetasemelises töörühmas 4. oktoobril ja 23. novembril. Juulis toimunud töörühmas arutati järgmisi küsimusi: maksutagajärjed, seosed siseriiklike kuritarvituste vastaste õigusaktidega, välja jäetud üksused, minimaalne majanduslik sisu, eelduse ümberlükkamine ja halduskoormuse vähendamine, maksuresidentsuse tõend ja teabevahetus. Lähtudes delegatsioonide väljendatud seisukohtadest ja tuginedes eelmistel eesistumisperioodidel tehtud edusammudele, esitas eesistujariik septembris kogu direktiivi eelnõu hõlmava kompromissteksti. Delegatsioonid väljendasid selle teksti suhtes erinevaid seisukohti, mis takistasid neil kokkuleppele jõudmist, ning teise võimalusena pakkusid välja kaheetapilise lähenemisviisi. See lähenemisviis seisneb esimeses etapis, kus direktiiv hõlmaks automaatset teabevahetust mitme kokkulepitud tunnuse alusel, mis toimuks koos siseriiklike maksualaste tagajärgede kohaldamisega, kui seda peetakse asjakohaseks. Teises etapis vahetataks parimaid tavasid selle teabe kasutamise kohta maksualaste tagajärgede kohaldamiseks liikmesriikides. Lisaks tehti ettepanek, et pärast kõnealuste tavade hindamist võidakse vajaduse korral esitada tulevikus uus ettepanek.

19. Oktoobris küsis eesistujariik kõrgetasemelises töörühmas, kas delegatsioonid sooviksid jätkata tööd kompromisstekstiga või saaksid kaaluda kaheetapilist lähenemisviisi. Kuigi kaheetapilise lähenemisviisi põhimõtet mõnevõrra toetati, leidis mitu delegatsiooni, et selle lähenemisviisiga ei lahendataks peamisi lahendamata küsimusi, ning mitu delegatsiooni leidis, et see võib vajada täiendavat analüüsi. Sellel koosolekul pakkus komisjon välja alternatiivse viisi, mis võiks põhineda miinimumstandardite lähenemisviisil ja tagajärgede kogumil. Võttes arvesse, et kaheetapiline lähenemisviis eeldab rohkem tehnilist tööd, esitas eesistujariik novembris kõrgetasemelisele töörühmale komisjoni ettepanekute põhjal palve kontrollida, kas see võiks olla vastuvõetav alternatiivne viis edasiliikumiseks. Kõnealuse uue ettepaneku suhtes ei jõutud siiski kõigile sobivale kokkuleppele, mistõttu on vaja täiendavaid arutelusid, et leida kompromisslahendusi lahendamata küsimustele.

c) Ettepanekud: nõukogu direktiivid BEFITi, siirdehindade ja peakontori maksustamise süsteemi kohta

20. Komisjon esitas 12. septembril 2023 kolm olulist uut seadusandlikku ettepanekut nõukogu direktiivide kohta äriühingute maksustamise valdkonnas:
- nõukogu direktiivi ettepanek: äritegevus Euroopas: tulumaksuga maksustamise raamistik (BEFIT),¹² mille põhieesmärk on töötada ELis välja ühine äriühingu tulumaksu raamistik suurte hargmaiste ettevõtjate jaoks. Koos BEFITi ettepaneku esitamisega võttis komisjon tagasi äriühingu tulumaksu ühtse (konsolideeritud) maksubaasi (CCTB/CCCTB) ettepanekud, mida nõukogu oli arutanud alates 2016. aastast ja mille menetlemine peatati ülemaailmsete läbirääkimiste tõttu kahesambalise reformi üle (G20/OECD maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasava raamistiku raames);

¹² Dok ST 12965/23 ADD 1–3.

- ettepanek: nõukogu direktiiv siirdehindade kohta,¹³ mille peamine eesmärk on integreerida ELi õigusesse peamised siirdehindade põhimõtted ja normid, milles on kokku lepitud OECD raames, ning millega luuakse ka võimalus kehtestada liidus ühised siduvad normid selle kohta, kuidas reaalturuväärtuse põhimõtet tuleks konkreetsete tehingute suhtes kohaldada;
- ettepanek: nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse eraldiseisvate mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate peakontori maksustamise süsteem,¹⁴ mille eesmärk on lihtsustada äriühingu tulumaksu nõuete täitmist mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) jaoks, kes otsustavad tegutseda piiriüleselt ELis. Komisjon teeb sisuliselt ettepaneku, et VKEd, kellel on püsiv tegevuskoht vähemalt ühes teises (vastuvõtvas) liikmesriigis, võiksid vabatahtlikult jätkata neile tuttavate (koduliikmesriigi) maksuõigusnormide kohaldamist, ning arvutada välja oma teises (vastuvõtvas) liikmesriigis asuva püsiva tegevuskoha maksustatava tulu ja esitada selle kohta aruande kodululiikmesriigi maksuhaldurile. Kodululiikmesriigi maksuhaldurid kohaldaksid seejärel maksustatava tulu suhtes vastuvõtva liikmesriigi maksumäära ja koguksid püsiva tegevuskoha tasumisele kuuluva äriühingu tulumaksu ning kannaksid selle üle vastavale vastuvõtvale liikmesriigile. Selline süsteem võiks vähendada nõuete täitmisega seotud kulusid, soodustada VKEde piiriülest laienemist ja aidata tagada VKEdele siseturul osalemiseks võrdsed tingimused.

21. Liikmesriigid on alustanud nende kolme ettepaneku analüüsimist ja tehnilist tööd maksuküsimuste töörühma tasandil. Selles küsimuses peeti kolm maksuküsimuste töörühma koosolekut.

¹³ Dok 12954/23 + ADD1.

¹⁴ Dok 12951/23 + ADD 1–5.

d) Direktiiv ülemaailmse madalaima maksustamistaseme kohta (2. samm) ning maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasavas raamistikus peetavad läbirääkimised kahesambalise reformi üle

22. Nõukogu 15. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2523 hargmaiste ettevõtete kontsernide ja suurte riigisiseste kontsernide ülemaailmse madalaima maksustamistaseme tagamise kohta liidus (teise samba direktiiv)¹⁵ tuleks liikmesriikides üle võtta 31. detsembriks 2023.
23. 2023. aasta juulis tehti OECD maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasavas raamistikus teatavaks täiendavad edusammud kahesambalise reformi ülejäänud elementide osas, nagu on märgitud OECD/G20 lõppavalduses kahesambalise lahenduse kohta majanduse digitaliseerimisest tulenevate maksustamisprobleemide lahendamiseks. Seoses teise sambaga võeti 13. juulil 2023 kaasavas raamistikus vastu dokumentide pakett, mis sisaldas kokkulepet GloBE maksuaruandluse andmepunktide suhtes ja täiendavaid haldussuuniseid, sealhulgas eelkõige kahe uue „safe harbour“-põhimõttega. Eesistujariik andis nõukogule (ECOFIN) nende küsimuste kohta ajakohastatud teavet (14. juulil 2023)¹⁶.
24. Praeguseks on G20/OECD maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasavas raamistikus tehtud kooskõlas läbivaadatud ajakavaga täiendavaid edusamme. Mis puudutab teist sammast, siis alates 2. oktoobrist 2023 on allkirjastamiseks valmis maksustamisele kuulumise reeglit käsitlev mitmepoolne vahend (STTR). See vahend koos kahepoolsete läbirääkimistega võimaldab riikidel STTRi tõhusalt rakendada olemasolevates kahepoolsetes maksulepingutes. Edusamme tehakse ka esimese samba mõlema komponendi (summa A ja summa B) ülejäänud aspektides ning eelkõige mitmepoolses konventsioonis, millega rakendatakse summat A. Maksuküsimuste tööühm (kõrgetasemeline koosseis) teavitab delegatsioone regulaarselt nende läbirääkimiste seisust.
25. Nendes küsimustes toimuva töö ja kahepoolsete kontaktidega seoses tegi eesistujariik ettepaneku, et liikmesriigid võiksid arutada võimalust, et nõukogu (ECOFIN) kinnitab taas oma poliitilist toetust kahesambalise lahendusele, kuna läbirääkimised on jõudmas lõppjärku.

¹⁵ ELT L 328, 22.12.2022, lk 1.

¹⁶ Vt dok 11223/23.

26. Pärast maksundusnõunike/atašeede 13. oktoobri 2023. aasta koosolekut ja täiendavaid kahepoolseid kontakte ning alaliste esindajate komitee (COREPER II) 31. oktoobri koosolekut kiitis nõukogu 9. novembril 2023 heaks avalduse, milles ta muu hulgas tervitas ja toetas kaasavas raamistikus saavutatud kokkulepet teise samba kohaldamist käsitlevate selgituste kohta, mis sisalduvad kaasava raamistikuga 2022. aasta detsembris, 2023. aasta veebruaris ja 2023. aasta juulis kinnitatud haldussuunistes, sealhulgas üleminekuline alamaksustatud kasumi reegel ja tingimustele vastava riigisisese minimaalse lisamaksu „safe harbour“-põhimõte, uued suunised ülekantava maksuvähenduse kohta, samuti üleminekuline aruandlus riikide lõikes „safe harbour“-põhimõtte kohta ja GloBE maksuaruandlus. Komisjon tegi ka avalduse nõukogu istungi protokollis kandmiseks, märkides eelkõige oma seisukohta, et kaasava raamistikuga 2022. aasta detsembris, 2023. aasta veebruaris ja 2023. aasta juulis kinnitatud haldussuunised on kooskõlas teise samba direktiiviga¹⁷.

2) **Kaudne maksustamine**

a) Käibemaks digiajastul

27. 8. detsembril 2022 esitas komisjon paketi „Digiajastu käibemaksueeskirjad“, mis sisaldab kolme ettepanekut:
- ettepanek: nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ digiajastu käibemaksueeskirjade osas¹⁸;
 - ettepanek: nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 904/2010 digiajastuks vajaliku käibemaksualase halduskoostöö korra osas¹⁹; ning
 - ettepanek: nõukogu rakendusmäärus, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 282/2011 teatavate käibemaksukordadega seoses nõutava teabe osas²⁰.

¹⁷ Nõukogu 14. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2523 hargmaiste ettevõtete kontsernide ja suurte riigisiseste kontsernide ülemaailmse madalaima maksustamistaseme tagamise kohta liidus (ELT L 328, 22.12.2022, lk 1).

¹⁸ Dok ST 15841/22.

¹⁹ Dok ST 15842/22.

²⁰ Dok ST 15843/22.

28. Paketil on kolm eesmärki. Esiteks on selle eesmärk ajakohastada käibemaksuaruandluse kohustusi, kehtestades digitaalse aruandluse nõuded, mis põhinevad e-arveldamisel. Teiseks on selle eesmärk lahendada platvormimajanduse probleemid, ajakohastades kohaldatavaid käibemaksueeskirju. Kolmandaks püütakse sellega vähendada halduskoormust, liikudes ühtse käibemaksukohustuslasena registreerimise suunas.
29. Komisjon tutvustas oma paketti Tšehhi eesistumise ajal toimunud töörühma koosolekul ning eesistujariik Rootsi alustas tööd paketiga, sealhulgas ettepanekute kõigi kolme aspekti kompromisstekstidega, mida delegatsioonid tervitasid kui kindlat alust edasiseks tööks.
30. Selle paketiga tehtava edasise töö suunamiseks pidas nõukogu 16. juunil 2023 ettepanekuid käsitleva poliitilise mõttevahetuse, mille kõrgetasemeline töörühm valmistas ette 1. juunil 2023. Mõttevahetuse käigus tervitasid ministrid üldiselt komisjoni ettepanekute põhisuundi ja Rootsi eesistumise ajal tehtud edusamme. Paljud ministrid soovisid ka paindlikkust riigisiseste digiaruandluse raamistike osas ning täiendavat tööd sellega, milline võiks olla platvormide tõhusam roll käibemaksu kogumisel lühiajalise majutuse, üüri ja reisijateveoteenuste valdkonnas.
31. Kuigi eesistujariik Hispaania jätkas tööd paketi kõigi kolme osaga, olid edusammud kõige käegakatsutavamad platvormimajanduse ja ühtse käibemaksukohustuslasena registreerimise valdkonnas.
32. Seoses ühtse käibemaksukohustuslasena registreerimist käsitlevate osadega võttis eesistujariik arvesse paljude delegatsioonide muret, jättes välja ettepaneku need osad, mis on seotud eeldatava teenuseosutaja sätte laiendamisega ning kunstiteoste ja kasutatud kaupadega. Kohustusliku impordi ühe akna süsteemiga seotud uus funktsioon lükati edasi, et arutada seda seoses liidu tolliseadustiku reformi käibemaksuaspektidega, muu hulgas seoses mitme liikmesriigi vastuseisuga impordi ühe akna süsteemi kohustuslikule kasutamisele ning mõne liikmesriigi ettepanekuga uurida alternatiivseid lahendusi.

33. Platvormidega seotud osas püüdis eesistujariik järgida strateegiat ühitada nende delegatsioonide seisukohti, kellel on eeldatava teenuseosutaja reegli suhtes kahtlused või kes soovivad suuremat paindlikkust lühiajalise majutuse üüri- ja reisijateveoteenuste osas, nende delegatsioonide seisukohtadega, kes püüavad vähendada siseturu killustatust. Kuigi enamik liikmesriike toetab eesistujariigi viimast kompromissteksti, ei saanud mõned delegatsioonid seda toetada ja mõned soovitasid eeldatava teenuseosutaja reegli vabatahtlikku kohaldamist, kusjuures mõned neist soovitasid asendada eeldatava teenuseosutaja reegli aruandluskohustustega.
34. Dokumente arutati maksuküsimuste töörühma kaheksal koosolekul juulis, septembris, oktoobris ja novembris ning kahes kõrgetasemelises maksuküsimuste töörühma koosolekutel juulis ja novembris. Paketiga seoses tehtud edusamme on täpsemalt selgitatud eduaruandes ST 15877/23.

b) Energia maksustamise direktiivi läbivaatamine

35. Komisjon esitas 14. juulil 2021 ettepaneku nõukogu direktiivi kohta, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise liidu raamistik (uuesti sõnastatud)²¹ („energia maksustamise direktiivi ettepanek“).
36. Energia maksustamise direktiivi ettepanek kuulub paketti „Eesmärk 55“,²² millega soovitakse viia ellu ambitsioonikad ELi eesmärgid vähendada 2030. aastaks heitkoguseid vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega ning saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsus. See pakett koosneb omavahel seotud ettepanekutest, millega püütakse saavutada ühist eesmärki, milleks on tagada õiglane ja konkurentsivõimeline roheüleminek 2030. aastaks ja pärast seda.
37. Energia maksustamise direktiivi ettepaneku eesmärgid on järgmised:
- a) luua kohandatud raamistik, mis aitab saavutada ELi 2030. aasta eesmärgid ja 2050. aastaks kliimanetraalsuse Euroopa rohelise kokkuleppe raames. See hõlmaks energiatoodete ja elektrienergia maksustamise kooskõlla viimist ELi energia-, keskkonna- ja kliimapoliitikaga, aidates seega kaasa ELi jõupingutustele heitkoguste vähendamiseks;
 - b) luua raamistik, mis säilitab ELi siseturu ja täiustab seda, ajakohastades energiatoodete kohaldamisala ja maksumäärade struktuuri ning ratsionaliseerides maksuvabastuste ja -vähenduste kasutamist liikmesriikide poolt; ning

²¹ Dok ST 10872/21.

²² Dok ST 10849/21.

c) säilitada suutlikkus teenida tulu liikmesriikide eelarvetesse.

38. 17. juunil 2022 võttis nõukogu (ECOFIN) teadmiseks energia maksustamise direktiivi ettepanekut käsitleva eesistujariigi eduaruande²³. Nõukogus (ECOFIN) toimus 6. detsembril 2022 energia maksustamise direktiivi ettepaneku üle poliitiline mõttevahetus²⁴ ning anti poliitilisi suuniseid edasisteks sammudeks. Üldiselt toetasid ministrid eesistujariigi paindlikumat lähenemisviisi ja palusid leida lahendusi lahendamata küsimustele. Poliitilisi suuniseid arvesse võttes jätkus 2023. aasta esimesel poolaastal tehniline analüüs ning esitati täielik muudetud kompromisstekst.
39. Tuginedes eelmiste eesistujariikide tehtud edusammudele, jätkas eesistujariik Hispaania tööd energia maksustamise direktiivi läbivaatamisega. Maksuküsimuste töörühm analüüsis dokumenti 6. juulil, 18. septembril ja 8. novembril. Lisaks toimus arvamuste vahetus kõrgetasemelise töörühma 4. oktoobri ja 23. novembri koosolekul. Eesistujariik esitas taustamärkused konkreetsete teemade ja teatavate artiklite võimaliku alternatiivse sõnastuse kohta. Analüüsiti lahendamata küsimusi, kuid keskenduti järgmistele küsimustele: madalaimad maksustamistasemed, eelkõige maksumäärad üleminekuperioodi lõpus (1. jaanuar 2033) ning maagaasi ja veeldatud naftagaasi erikohtlemine; madalaimate maksustamistasemete indekseerimine; alumine kütteväärtus; ärilendude määratlus; puidu maksustamine; tulevase energia maksustamise direktiivi ja riigiabi eeskirjade koostoime ja segatooted.
40. Eesistujariigil õnnestus leida mõne arutatud teema jaoks võimalikud kompromisslahendused. Delegatsioonide seisukohad on mitmes olulises küsimuses siiski endiselt erinevad. Seega on tasakaalustatud kompromissi saavutamiseks vaja teha täiendavat tööd.

²³ Dok ST 9874/22.

²⁴ Dok ST 14736/22.

3) **Maksustamiselane halduskoostöö**

a) Direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL maksustamiselase halduskoostöö kohta (maksustamiselase halduskoostöö direktiiv (DAC 8))

41. Komisjon esitas 8. detsembril 2022 nõukogu direktiivi ettepaneku, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL maksustamiselase halduskoostöö kohta²⁵ (maksustamiselase halduskoostöö direktiiv (DAC 8)).

42. Kõnealuse seadusandliku ettepaneku peamised eesmärgid on järgmised:

- a) laiendada maksustamiselase halduskoostöö direktiivi kohase automaatse teabevahetuse kohaldamisala teabele, mida krüptovarateenuse osutajad peavad esitama krüptovara ja e-rahaga seotud tehingute (ülekanndmine või vahetamine) kohta. Halduskoostööd laiendatakse sellele uuele valdkonnale eesmärgiga aidata liikmesriikidel lahendada majanduse digitaliseerimisest tulenevaid probleeme. DAC 8 sätteid, mis käsitlevad aruandekohustuslike krüptovarateenuse osutajate suhtes kohaldatavaid hoolsusmeetmeid, aruandlusnõudeid ja muid norme, on kooskõlas G20 mandaadi alusel OECD poolt koostatud krüptovara aruandlusraamistikuga ja ühise aruandlusstandardi muudatustega²⁶. G20 kiitis krüptovara aruandlusraamistiku ja ühise aruandlusstandardi muudatused heaks ning käsitab mõlemat automaatse teabevahetuse ülemaailmsete standardite lahutamatu täiendustena²⁷;
- b) laiendada kehtivate maksustamiselase teabe vahetamise normide kohaldamisala, lisades sätteid varakate üksikisikutega seotud piiriüleste eelotsuste vahetamise kohta, samuti muu kui hoidmiskonto kaudu saadud dividende ja sarnast tulu käsitleva automaatse teabevahetuse kohta, et vähendada maksudest kõrvalehoidmise, maksustamise vältimise ja maksupettuse ohtu, kuna maksustamiselase halduskoostöö direktiivi praegused sätted seda liiki tulu ei hõlma;

²⁵ Dok ST 15829/22 + ADD1 – ADD5.

²⁶ <https://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/crypto-asset-reporting-framework-and-amendments-to-the-common-reporting-standard.pdf>

²⁷ G20 juhtide 15.–16. novembri 2022. aasta Bali deklaratsioon, punkt 31.
(https://www.g20.org/content/dam/gtwenty/gtwenty_new/about_g20/previous-summit-documents/2022-bali/G20%20Bali%20Leaders%27%20Declaration,%2015-16%20November%202022.pdf)

- c) muuta maksustamisalase halduskoostöö direktiivi mitmeid muid kehtivaid sätteid. Eelkõige on ettepaneku eesmärk tõhustada maksukohustuslasena registreerimise numbri esitamist ja edastamist käsitlevaid norme, et hõlbustada maksuhaldurite tööd asjaomaste maksumaksjate tuvastamisel ja nendega seotud maksude nõuetekohasel hindamisel, ning muuta maksustamisalase halduskoostöö direktiivi sätteid, mis käsitlevad karistusi, mida liikmesriigid peavad kohaldama nende isikute suhtes, kes ei täida maksustamisalase halduskoostöö direktiivi kohaselt vastu võetud aruandlusnõudeid käsitlevaid siseriiklikke õigusakte.

43. Pärast ettevalmistavat tööd, mille kokkuvõte on esitatud dokumendis ST 13210/23, ja pärast seda, kui Euroopa Parlament oli esitanud oma arvamuse, võttis nõukogu 17. oktoobril 2023 vastu nõukogu direktiivi, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta²⁸.

b) Maksualase teabe automaatne vahetamine ELi-väliste jurisdiktsioonidega

44. Hispaania eesistumise ajal jätkati arutelude pidamist ja tehnilist tööd seoses ELi-väliste jurisdiktsioonidega maksustamise valdkonnas toimuva teabevahetuse olukorra, riskide ja võimalustega, eelkõige seoses aspektidega, mis puudutavad isikuandmete kaitse raamistikku ja selle seost rahvusvahelist halduskoostööd käsitleva tööga.

45. Seda tööd jätkatakse ja see tugineb ka nendes küsimustes eelmistel eesistumisperioodidel peetud aruteludele²⁹. Eesmärk on tagada ELi-väliste jurisdiktsioonidega toimuva rahvusvahelise teabevahetuse süsteemi pidev toimimine, mis on vajalik avalikust huvist tulenevatel olulistel põhjustel.

²⁸ ELT L, 2023/2226, 24.10.2023, lk 1.

²⁹ Vt dok 10710/23, punktid 31–32, dok ST 15506/22, punktid 46–48. dok 9970/21, punktid 81–82; dok 14651/21, punktid 50–59.

c) ELi lepingud Andorra, Liechtensteini, Monaco, San Marino ja Šveitsiga

46. Eesistujariik algatas maksuküsimuste töörühmas (kõrgetasemeline koosseis) arutelu ELi poolt Andorra, Liechtensteini, Monaco, San Marino ja Šveitsiga sõlmitud finantskontosid käsitlevat automaatset teabevahetust hõlmavate rahvusvaheliste maksukuulekuse parandamise lepingute võimalike muudatuste üle (varasemate lepingute muutmise protokollide kujul)³⁰.
47. Delegatsioonidele anti ülevaade komisjoni mitteametlikest kontaktidest nende viie riigi haldusasutustega, et uurida kõnealuste lepingute võimaliku muutmise ulatust, mis seisneks peamiselt vajalikus vastavusse viimises OECD ühisesse aruandlusstandardisse tehtud muudatustega ja muude seonduvate kohandustega.
48. Komisjon märkis, et Andorra, Liechtensteini, Monaco, San Marino ja Šveitsi ametiasutused on väljendanud huvi ELiga sõlmitud lepingute ajakohastamise vastu ning et selliste ajakohastatud lepingute olemasolust saaksid kasu ELi liikmesriigid.
49. Esimese sammuna pidas eesistujariik asjakohaseks arutada kõrgetasemelises töörühmas, kas delegatsioonid peavad viie lepingu muutmist nende (ja ELi) huvides olevaks ning kas on vaja jätkata mitteametlike kontakte, et täpsustada muutmise võimalikku ulatust. Kui mitteametlikud kontaktid jätkuvad, siis eeldatakse, et komisjon annab liikmesriikidele korrapäraselt ülevaate teemast maksuküsimuste töörühma kaudu.
50. Kui komisjoni talituste läbi viidud analüüsi mitteametlikku etappi loetakse lõpetatuks, tuleks algselt ametlik protsess, mis viib vajaduse korral läbirääkimiste (ja ametlike konsultatsioonide) alustamiseni ELi nimel.

³⁰ ELT L 268, 1.10.2016, lk 40–76. ELT L 225, 19.8.2016, lk 3–40. ELT L 339, 24.12.2015, lk 3–35. ELT L 346, 31.12.2015, lk 3–41. ELT L 339, 24.12.2015, lk 3–35.

51. Kooskõlas ELi lepingu nõuetele (eelkõige ELi lepingu artikli 16 lõiked 1 ja 6) on nõukogu eesõigus kujundada poliitikat, töötada välja liidu välistegevus ja tagada meetmete järjepidevus. ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 2 kohaselt annab nõukogu loa läbirääkimiste alustamiseks, võtab vastu läbirääkimisjuhised, annab loa liidu ja kolmandate riikide vahelistele lepingutele alla kirjutada ning sõlmib lepingud.
52. ELi toimimise lepingu artikli 218 lõigete 3 ja 4 kohaselt annab komisjon soovitusi nõukogule, kes võtab vastu otsuse, millega antakse luba alustada läbirääkimisi ning nimetatakse sõltuvalt kavandatava lepingu teemast liidu läbirääkija või läbirääkimisrühma juht. Nõukogu võib anda läbirääkijale juhiseid ning moodustada erikomitee (nt maksuküsimuste töörühm), kellega tuleb läbirääkimiste pidamisel konsulteerida. Tuleks märkida, et nõukogul peab olema võimalik väljendada oma seisukohta selles küsimuses ja juhul, kui tal on kõneluste suhtes reservatsioonid, edastada need komisjonile.
53. Tuletame meelde, et 2013. aastal pidas komisjon muutmise protokollide üle läbirääkimisi nõukogu otsuse alusel, millega anti komisjonile luba alustada läbirääkimisi selliste lepingute üle ning läbirääkimisjuhised (volitus), mille nõukogu võttis vastu 14. mail 2013 (ning tuginedes ELi toimimise lepingu artiklitele 218 ja 115)³¹.
54. Maksuküsimuste töörühma (kõrgetasemeline koosseis) 4. oktoobri 2023. aasta koosolekul nõustasid kõik delegatsioonid sellega, et ELi huvides on teha tööd viie riigiga sõlmitud kehtivate lepingute muutmiseks ning et mitteametlikke analüüse, mille komisjoni talitused on nende riikidega läbi viinud, võib praeguses etapis pidada lõplikuks. Liikmesriike tuleks vajaduse korral teavitada edasistest arengutest.
55. Delegatsioonid leppisid samuti kokku, et kõnealuste lepingute kohaseid ametlikke konsultatsioone alustatakse ainult siis (ja ainult juhul), kui nõukogu võtab vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 218 vastu otsuse, millega antakse komisjonile luba alustada nimetatud viie riigiga selles küsimuses läbirääkimisi.

³¹ Nõukogu otsus ja läbirääkimisjuhised on esitatud dokumendis ST 9356/13 RESTREINT UE/EU RESTRICTED; vt ka nõukogu istungi protokollid dokumendis ST 9506/13.

d) Halduskoostöö ELi mittekuuluvate riikidega käibemaksu valdkonnas

– *Käibemaksualase halduskoostöö kaubanduse erikomitees võetav seisukoht*

56. Komisjon esitas 4. septembril 2023 nõukogu otsuse ettepaneku seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga loodud käibemaksualase halduskoostöö ning maksude ja tollimaksude sissenõudmisega tegelevas kaubanduse erikomitees³².
57. Kuigi praegu on nõukogus Ühendkuningriigiga seotud küsimustes pädev ettevalmistav organ Ühendkuningriigi töörühm, konsulteeriti selle ettepaneku osas maksuküsimuste töörühmaga ning vastuväiteid ei esitatud.
58. Nõukogu võttis kõnealuse otsuse vastu 16. oktoobril 2023 (ELT L, 2023/2408, 31.10.2023).

– *Euroopa Liidu ja Norra Kuningriigi vaheline käibemaksu valdkonnaga seotud halduskoostööd, pettuste vastast võitlust ja nõuete sissenõudmist käsitlev leping*

59. Komisjon andis oktoobris delegatsioonidele ülevaate Norra ametiasutustega peetavatest läbirääkimistest käibemaksu valdkonnaga seotud halduskoostööd, pettuste vastast võitlust ja nõuete sissenõudmist käsitleva lepingu muutmise üle, ning konsulteeris nendega lepingu muudatusettepanekute eelnõu üle.
60. Kuna delegatsioonide valdav enamus nõustus kavandatavate muudatusettepanekutega, järeldas eesistujariik, et järgmine samm on oodata ära komisjoni ettepanekud ELi toimimise lepingu artikli 218 kohaste lepingute allkirjastamiseks ja sõlmimiseks.
61. 24. novembril 2023 esitas komisjon oma ettepanekud³³.

³² Dok ST 12523/23 + ADD 1.

³³ Dok.

62. Kõrgetasemelise töörühma 4. oktoobri 2023. aasta koosolekul andis komisjon delegatsioonidele ülevaate Austraalia, Jaapani, Kanada ja Uus-Meremaa ametiasutustega toimuvate ettevalmistavate kontaktide hetkeseisust seoses võimalustega teha täiendavat tööd halduskoostöö alustamiseks käibemaksu valdkonnas. Samuti tegi komisjon delegatsioonidele ülevaate läbirääkimistest Hiina Rahvavabariigi ametiasutustega mittesiduva vastastikuse mõistmise memorandumi sõlmimiseks (võimalik tulevane ELi ja Hiina Rahvavabariigi vahelise käibemaksualase halduskoostöö raamistik)³⁴. Komisjon märkis, et need läbirääkimised on endiselt peatatud.

C. MAKSUPOLIITIKA KOORDINEERIMINE (muu kui seadusandlik tegevus)

63. Maksupoliitika koordineerimise valdkonnas (väljaspool ELi maksualaste õigusaktide kohaldamisala) jätkati olulist tööd, mida on kajastatud allpool. Võttes arvesse käimasolevat ja tulevast tööd maksustamise valdkonnas rahvusvahelisel tasandil, võib esineda juhtumeid, kus liikmesriigid võivad kaaluda, kas sellesse töösse panustamine ning liidu ja liikmesriikide poliitiliste seisukohtade kindlaks määramine, koordineerimine ja esindamine on ELi ja selle liikmesriikide huvides. Seetõttu anti delegatsioonidele maksundusatašeede 13. novembri 2023. aasta koosolekul ülevaade peamistest eeskirjadest ja menetlustest, mida tuleb järgida nõukogu seisukoha kindlaksmääramisel ning liidu ja liikmesriikide poliitiliste seisukohtade koordineerimisel maksustamise valdkonnas rahvusvahelisel tasandil. See töö peab põhinema rangelt aluslepingute sätete kohasel pädevusel ning kajastama lojaalse koostöö põhimõtet ning ühtsust ELi ja selle liikmesriikide esindamisel rahvusvahelisel tasandil, kooskõlas aluslepingute sätete ja Euroopa Liidu Kohtu praktikaga.

³⁴ Nõukogu kiitis 10. märtsil 2021 mitme märkusega (dok CM 1978/21 LIMITE, mille üksikasjad on esitatud dokumendis ST 6351/21 LIMITE) heaks, et komisjon alustab Hiina Rahvavabariigi ametiasutustega läbirääkimisi mittesiduva vastastikuse mõistmise memorandumi sõlmimiseks.

1) **Käitumisjuhendi töörühm (äriühingute maksustamine)**

64. Käitumisjuhendi töörühm kohtus 3. juulil, 3. oktoobril ja 22. novembril 2023;
65. Nõukogu kiitis maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetelu kaks korda aastas toimuva läbivaatamise 17. oktoobril 2023 heaks ja 23. oktoobril 2023 avaldati see *Euroopa Liidu Teatajas*³⁵;
66. Põhjalikum ülevaade on esitatud käitumisjuhendi töörühma vastavasisulises poolaastaruandes³⁶.

2) **ÜRO resolutsioon kaasava ja tõhusa rahvusvahelise maksualase koostöö edendamise kohta ÜROs**

67. ÜRO Peaassamblee võttis 30. detsembril 2022 ametlikult vastu resolutsiooni kaasava ja tõhusa rahvusvahelise maksukoostöö edendamise kohta (resolutsioon 77/244). Resolutsioonis palusid ÜRO liikmed ÜRO peasekretäril koostada aruanne (arutamiseks ÜRO Peaassamblee 78. istungjärgul 2023. aasta septembris), et analüüsida kõiki asjakohaseid rahvusvahelisi õigusakte, muid dokumente ja soovitusi, milles käsitletakse rahvusvahelist maksukoostööd, võttes täielikult arvesse kehtivaid rahvusvahelisi ja mitmepoolseid kokkuleppeid. Sel eesmärgil algatas peasekretär 2023. aasta veebruaris konsultatsiooni.
68. Maksundusnõunikud/atašeed toetasid 8. märtsil 2023 ELi panuse esitamist. Pärast seda toetust edastati panuse kavand ja kõrgetasemeline töörühm kiitis selle heaks mitteametliku vaikiva nõusoleku menetluse teel 15. märtsil 2023. Seejärel kirjutas panusele alla kõrgetasemelise töörühma eesistuja ning ELi ja Rootsi delegatsioonid esitasid selle ühiselt ÜRO sekretariaadile³⁷.

³⁵ ELT C/2023/437, 23.10.2023.

³⁶ Dok ST 15757/23.

³⁷ Dok ST 7564/23.

69. Kõrgetasemelises töörühmas 25. aprillil 2023 toimunud arutelu käigus väljendasid delegatsioonid oma toetust ÜRO foorumitel ELi liikmesriikide poolt esitatavate rahvusvahelist maksualast koostööd käsitlevate seisukohtade asjakohasele koordineerimisele, vältides samal ajal topelttööd. Kõrgetasemelisele töörühmale anti volitus jälgida jätkuvalt edasisi arenguid.
70. ÜRO peasekretäri aruanne kaasava ja tõhusa rahvusvahelise maksukoostöö edendamise kohta avaldati 8. augustil 2023³⁸. Aruandes analüüsitakse olemasolevat rahvusvahelise maksukoostöö korda ja uuritakse erinevaid võimalusi rahvusvahelise maksukoostöö tõhustamiseks.
71. Maksunõunike/atašeede 15. septembri 2023. aasta koosolekul arutati ELi ja selle liikmesriikide nimel ÜROs võetava seisukoha kavandit maksukoostöö kohta, mis kajastab aruande järeldusi. Nõukogu kiitis seisukoha heaks 28. septembril 2023³⁹.
72. Kõrgetasemelise töörühma 23. novembri 2023. aasta koosolekul andsid eesistujariik ja komisjon teavet täiskogu teises komitees resolutsiooni xxxx eelnõu üle peetavatel läbirääkimistel tehtud edusammudest.

3) **Venemaa agressioon Ukraina vastu**

73. Seoses Venemaa Ukraina-vastase agressiooniga, milles osaleb ka Valgevene, analüüsis nõukogu maksuküsimuste töörühm mitmeid meetmeid, mida liikmesriigid võiksid võtta, et toetada ELi piiravate meetmete rakendamist ja vältida nendest kõrvalehoidmist maksukoostöö vahendite abil.
74. Esiteks jõudsid liikmesriigid kokkuleppele vajaduses lõpetada kogu maksualane teabevahetus Venemaa Föderatsiooni ja Valgevenega. Teiseks analüüsisid ELi liikmesriigid mitmeid meetmeid, mille eesmärk on tõhustada ELi sisest halduskoostööd ja muude maksuvaldkonna vahendite kasutamist piiravate meetmete täitmise tagamise kontekstis.

³⁸ <https://financing.desa.un.org/document/promotion-inclusive-and-effective-international-tax-cooperation-united-nations-a78235>.

³⁹ Dok ST 12967/23.

75. Sellega seoses otsustas maksuküsimuste töörühm jätkuvalt jälgida nende meetmetega seotud edasisi arenguid, sealhulgas komisjoni poolt 3. juunil 2022 varade külmutamise ja arestimise töökonna maksude sissenõudmise allrühmana loodud ajutise platvormi tööd.
76. Delegatsioonid võtsid kõrgetasemelise töörühma 23. november 2023. aasta koosolekul teadmiseks komisjoni esitatud ajakohastatud teabe kõnealuse allrühma töö kohta.

4) Rahvusvahelised arengud

77. Kõrgetasemelist töörühma teavitati korrapäraselt asjakohastest rahvusvahelistest arengutest maksupoliitika valdkonnas, eelkõige seoses G20 rahandusministrite kohtumiste ning OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasava raamistikuga.
78. Kõrgetasemelise töörühma koosolekul on delegatsioonide tähelepanu korrapäraselt juhitud USA välismaiste kontode maksukuulekuse seadusega (FATCA) seotud küsimustele. Seoses nn juhuslike ameeriklaste küsimusega avaldas USA maksuamet 2022. aasta lõpus teate, millega ajutiselt leevendatakse nõuetele mittevastavuse eeskirju seoses 2022., 2023. ja 2024. aasta maksukohustuslasena registreerimise numbrite puudumisega. Kõrgetasemelise töörühma tähelepanu juhiti sellele arengule 2023. aasta jaanuaris. 2023. aasta aprillis rõhutasid kõrgetasemelise töörühma liikmed, et on vaja püsivat ja laiemat lahendust, et vältida olukorda, kus ELi finantsasutusi käsitletakse nõuetele mittevastavatena, kuna puuduvad maksukohustuslasena registreerimise numbrid juhtudel, kui finantsasutustel ei ole võimalik maksukohustuslasena registreerimise numbrit saada. 2023. aasta juulis toimunud kõrgetasemelise töörühma koosolekul tegid delegatsioonid ettepaneku saata USA-le kiri, kutsudes USAd tungivalt üles pakkuma võimalikult kiiresti püsivat ja laiaulatuslikumat lahendust. Seetõttu saatis eesistujariik Hispaania 2023. aasta septembris kõrgetasemelise töörühma nimel USA-le kirja. Oktoobris anti kõrgetasemelisele töörühmale ülevaade viimastest arengutest seoses FATCaga. Novembris teavitati kõrgetasemelist töörühma eesistujariigi Hispaania ja USA rahandusministeeriumi 13. novembril toimunud kohtumisest.

5) Maksusätted maksundusküsimusi mittepuudutavates valdkondades (TINTA)

79. Kõrgetasemeline töörühm leppis 19. novembril 2013 kokku, et selliste maksuküsimusi mittepuudutavates ettepanekutes sisalduvate maksusätete suhtes, mis põhjustavad mis tahes muudatusi liikmesriikide maksuõiguses või haldustavades või millel on maksustamisele muud tagajärjed, peaks kohaldama mitteametlikku teavituse mehhanismi. Jätkatud on süstemaatilise lähenemisviisiga, mille kohaselt juhitakse peasekretariaadi toetusel maksuekspertide tähelepanu sellistele juhtudele, et tagada liikmesriikide õigeaegne teavitamine, sealhulgas ELi ja kolmandate riikide vaheliste lepingute üle peetavate läbirääkimiste kohta. Kõrgetasemeline töörühm arutas veel küsimusi, mis käsitlesid nõukogu soovitus sotsiaalmajanduse raamtingimuste väljatöötamise kohta, tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni osaliste konverentsi 10. istungjärgul võetavat ELi seisukohta ja tehisintellektimäärust.

6) Rahvusvaheliste maksuvaidluste lahendamise nõukogu käsitleva mitmepoolse konventsiooni kavand

80. Fiscalise projektirühm esitas 10. märtsil 2023 rahvusvaheliste maksuvaidluste lahendamise nõukogu käsitleva mitmepoolse konventsiooni kavandi, kasutades võimalust luua alaline vaidluste kohtuvälise lahendamise komisjon, mida hõlbustatakse maksuvaidluste lahendamise mehhanisme käsitleva nõukogu direktiivi (EL) 2017/1852 artikliga 10. 23. novembril 2023 anti kõrgetasemelisele töörühmale ülevaade selle küsimuse hetkeseisust.